

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžfk/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 6016200999
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6016200999.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Příbelskej, PhD. v právnej veci žalobcu: BB Deal s.r.o., so sídlom Partizánska cesta 71, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 192 321, zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Krchňavou, so sídlom Rudlovská cesta 47, 974 01 Banská Bystrica, proti žlovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1333226/2016 a č. 1333187/2016 obe z 19. júla 2016, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/148/2016-70 z 1. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/148/2016-70 z 1. februára 2017 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 1333226/2016 z 19. júla 2016 a rozhodnutie č. 1333187/2016 z 19. júla 2016 z r u š u j e a v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi úplnú náhradu trov konania na účet právnej zástupkyne.

O výške trov kasačného konania rozhodne Krajský súd v Banskej Bystrici po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Odôvodnenie

I.

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žaloby žalobcu, ktorými sa domáhal preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č.1333187/2016 z 19. júla 2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 466648/2016 z 12. apríla 2016, ktorým správca dane určil rozdiel nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) za zdaňovacie obdobie jún 2011 v sume 45 876,35 €, t.j. znížil daňovému subjektu nadmerný odpočet zo sumy 80 844,11 € na sumu 34 967,76 € a rozhodnutia žalovaného č. 1333226/2016 z 19. júla 2016,

ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica č. 468140/2016 z 12. apríla 2016, ktorým správca dane určil rozdiel nadmerného odpočtu z DPH za zdaňovacie obdobie júl 2011 v sume 3 912,00 €, t.j. znížil daňovému subjektu nadmerný odpočet zo sumy 43 064,25 € na sumu 39 152,25 €.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia žalovaného, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutia správcu dane a postup daňových orgánov v konaní a to v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobách, pričom dospel k záveru, že žaloby nie sú dôvodné a preto ich zamietol.

3. Z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že podstatnou pre rozhodnutie správneho súdu bolo zodpovedanie otázky, či je správny záver daňových orgánov o nepreukázaní splnenia zákonom stanovených podmienok pre odpočítanie dane, či došlo k vzniku oprávnenia kontrolovaného daňového subjektu na odpočítanie dane.

4. Krajský súd sa plne stotožnil som závermi dokazovania vykonaného správcom dane na základe rozsiahleho šetrenia, z ktorého vyplynulo, že obchodné transakcie sa neuskutočnili tak, ako boli deklarovane na základe neuznaných dodávateľských faktúr predložených k daňovej kontrole a ani dokazovanie doplnené krajským súdom nevedlo k iným záverom.

5. Zastával názor, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že tovar uvedený na faktúrach bol skutočne žalobcovi dodaný od dodávateľa LONGINEX, s.r.o..

6. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

II.

7. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť v zmysle § 438 a nasl. SSP z dôvodov že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí, pričom dôvody kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a i/ SSP uviedol nasledovne:

8. Žalovaný v rozpore s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/134/2014 z 24.06.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/15/2013-53 z 01.10.2014, ktorým boli zrušené prvšie rozhodnutia žalovaného v predmetnej veci, nevykonal dokazovanie v súdom určenom rozsahu, predovšetkým nevykonal výsluch svedka Z. C. (alias Z. T.). V rámci právneho názoru súdov mal správca dane vykonať ďalšie dokazovanie vo vzťahu k preukázaniu reálnosti uskutočnenia obchodu s cukrom, predovšetkým vypočítať svedka Z. C. (T.), vysporiadať sa s dôkazmi - predloženými dokladmi o preprave, ktoré preukazovali nákup a prepravu cukru a ďalšími tam uvedenými dôkazmi. Dokladmi o preprave spolu so záznamom motorových vozidiel a označením miest nakládky sa správca dane nezaoberal, žalobcom predložený dôkaz nevyhodnotil ani po usmernení súdom.

9. Žalovaný tvrdil, že správca dane vyčerpал všetky prostriedky, aby zabezpečil vypočutie svedka Z. C., ktoré nebolo možné zabezpečiť z dôvodu jeho neznáameho trvalého pobytu, pričom počas vyrubovacieho konania bolo správcom dane zistené, že obchod s cukrom nezabezpečoval Z. C. ale Z. T.. Z dokazovania vyplynulo, že Z. C., ktorý mal zabezpečovať obchod s cukrom pre žalobcu ako zástupca spoločnosti LONGINEX, s.r.o., je v skutočnosti osoba menom Z. T., ktorá skutočnosť musela byť zrejmá aj správcovi dane. Táto skutočnosť vyplýva zo zápisnice o miestnom zisťovaní č. 102526028/2016 z 10.02.2016, z vyjadrenia daňového subjektu v zápisnici o ústnom pojednávaní z 25.02.2016 ako i z písomného vyjadrenia daňového subjektu k záverom z ústneho pojednávania z 25.02.2016 datované 03.03.2016. Z tohto dokazovania bolo preukázané, že Z. T. o obchode s cukrom

medzi žalobcom a spoločnosťou LONGINEX, s.r.o. vedel.

10. Napriek uvedeným skutočnostiam správca dane zamietol návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedka Z. T. s tým, že tento dôkaz nie je potrebné vykonať z dôvodu, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že ani konateľ spoločnosti PATRIK SK, s.r.o. S. T. a ani jeho otec Z. T. nevedeli preukázať uskutočnenie predmetného obchodu. Uvedený záver žalovaného žalobca namietal v žalobe, keď uviedol, že je v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním, keď pri miestnom zisťovaní Z. T. uviedol, že o obchode s cukrom vie, že "on bral vtedy C. do Závady do Slovenských Ďarmot, tam ho vyložil a za cukor platili jemu - Z. T. - osobne dávali hotovosť za cukor, raz ho bral do Prešova a pána C. C. poznal dávnejšie z Banskej Bystrice". Pravdivosť týchto tvrdení podporila aj výpoveď svedka P. K. z 12.01.2016 v zápisnici o ústnom pojednávaní č. 23740/2016, z ktorej vyplynulo, že sa stretol s pánom Z. C. a videl ho pri preberaní a následnom nakladaní kryštálového cukru do pripravených objednaných kamiónov. Bolo to vo Veľkom Krtíši a v Slovenských Ďarmotách na hraničnom prechode. Opísal „pána C.“ ako zavalitejšieho, stredne vysokej postavy, ktorý rozprával po slovensky a maďarsky. Ďalej uviedol, že tovar sa vykladal v Maďarsku v Gyori, v Budapešti a za Míškolcom, za prítomnosti pána N. K., pána E., jeho a odberateľa. Uviedol, že k vykládke ho viezol pán E., niekedy tam bol aj pán E., s odstupom času si to až tak nepamätal. Svedok ďalej uviedol, že pri nakládke cukru sa stretol s Z. C. (stotožnený s Z. T.) raz alebo dvakrát v Slovenských Ďarmotách a niekoľkokrát vo veľkom Krtíši. Potvrdil nakládku cukru aj v Prešove a že mohol byť aj pri tejto nakládke.

11. Podľa názoru žalobcu z vykonaného dokazovania vyplynula skutočnosť, že osoba Z. T. mohla preukázať, kto bol dodávateľom cukru pre žalobcu, keďže obchod s cukrom realizoval práve on. Nevyhnutnosť realizovania tohto výsluchu nepriamo potvrdil aj samotný správca dane, ktorý pôvodne na ústnom pojednávaní konanom dňa 25.02.2016 vykonanie tohto dôkazu zamietol, ale po vyjadrení daňového subjektu z 03.03.2016 vykonanie tohto dôkazu pripustil a výsluch svedka nariadil na deň 30.03.2016. Z dôvodu práceneschopnosti tohto svedka sa výsluch neuskutočnil a napriek návrhu daňového subjektu na opätovné predvolanie tohto svedka, správca dane návrh na jeho vypočutie zamietol, z dôvodu, že hrozí zmeškanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia.

12. Žalobca namietal, že nesprávnosť právneho posúdenia krajským súdom a porušenie práva na spravodlivý súdny proces vyplýva zo skutočnosti, že súd sa uspokojil s nevykonaním dôkazu výsluchu svedka Z. T. (C.) z dôvodu, že hrozí zmeškanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia, pričom v rozsudku krajský súd uviedol, že správca dane vyčerpал všetky prostriedky, aby zabezpečil vypočutie svedka Z. T. (C.) z dôvodu neznámeho trvalého pobytu.

13. Žalobca uviedol, že aj samotnému správcovi dane je zrejmé, že Z. C., ktorý mal zabezpečovať obchod s cukrom pre LONGINEX, s.r.o. je osoba menom Z. T., pričom pôvodne mal záujem tento dôkaz vykonať.

14. Žalobca ďalej namietal, že sa nezakladá na pravde tvrdenie krajského súdu, že je objektívne nemožné zabezpečenie prítomnosti svedka, ktorého nevedel presne identifikovať ani samotný sťažovateľ. Žalobca totiž presne označil svedka, ktorého žiada vypočuť aj s uvedením miesta jeho pobytu, pričom ozrejmil aj okolnosti zámeny tejto osoby s osobou Z. C.. Krajský súd sa s tvrdeniami žalobcu nevysporiadal. iba prisvedčil žalovanému, že požiadavka sťažovateľa na vypátranie pobytu a stotožnenie osoby svedka je účelová a pátranie po osobách nie je účelom daňového konania. Sťažovateľ totiž nežiadal žalovaného ani správcu dane, aby pátrali po nejakej osobe, keďže identifikačné údaje, ako i samotné miesto pobytu bolo správcovi dane známe, keďže s osobou Z. T. bol v styku. Žalobca poukazoval na to, že od správcu dane nepožadoval vykonanie nemožného dôkazu, ale žiadal o štandardný výsluch dôležitého svedka, ktorý mohol osvetliť situáciu okolo obchodovania s cukrom sťažovateľa a spoločnosti LONGINEX, s.r.o., ktorú mal zastupovať práve tento svedok. Konanie žalovaného a správcu dane bolo absolútne nelogickým postupom, keďže takýto výsluch je jednoduchým, časovo nenáročným úkonom, ktorý môže objasniť skutkový stav o to viac, keď konateľ spoločnosti LONGINEX, s.r.o. C. C., ktorý mohol podať adekvátne vysvetlenie zomrel.

15. Sťažovateľ namietal, že pokiaľ krajský súd v rozsudku pod bodom 107 poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR, v zmysle ktorej súd odmietne tvrdenie sťažovateľa o porušení práva na spravodlivý súdny proces, sťažovateľ uviedol, že netvrdí, že jeho právo na spravodlivý proces bolo porušené tým, že sa žalovaný nestotožnil s jeho názorom, ani spôsobom hodnotenia dôkazov. Sťažovateľ tvrdí, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces tým, že neboli vykonané také navrhnuté dôkazy, ktoré mali reálnu možnosť ovplyvniť výsledky dokazovania v rámci vyrubovacieho konania a preukázať tvrdenia prezentované sťažovateľom.

16. V danom prípade s ohľadom na účinnosť zákona č. 162/2015 od 01.07.2016 sťažovateľ per analogiam považuje za záväzný právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp.zn. 6Sžf/134/2014 z 24.06.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/15/2013-53 z 01.10.2014, ktorým boli zrušené prvé rozhodnutia žalovaného v predmetnej veci.

17. Sťažovateľ uviedol, že nerešpektovanie právneho názoru vidí v nevykonaní výsluchu svedka Z. T. a nevyhodnotení relevantných podstatných vykonaných dôkazov v ich nepremietnutí do skutkového a právneho stavu (výsluch P. K., čestné vyhlásenie S. K. z 23.01.2017, kompletného zoznamu dodávok kryštálového cukru, výsluch A. Z.).

18. Sťažovateľ taktiež namietol názor krajského súdu, že stotožnenie osoby Z. C. s osobou Z. T. nie je dôvodom pre vyvodenie záveru o nutnosti vypočuť Z. T. ako svedka, majúc za to, že ani jeho tvrdenia by už nemohli zvrátiť závery vyplývajúce z ďalších zistení. Poukazoval na to, že z celého odôvodnenia krajského súdu nie je zrejmé, prečo by tento výsluch nemal zvrátiť závery vyplývajúce z doterajších zistení, predovšetkým nie je zrejmé o aké protirečivé tvrdenia C. C., N. E. a P. K. má ísť, keďže sťažovateľ túto argumentáciu namietal už vo vyrubovacom konaní a napokon aj v konaní súdnom.

19. Sťažovateľ namietal, že skutkové závery žalovaného nevychádzajú zo zisteného skutkového stavu, sú tendenčne pozmeňované a vytrhávané z kontextu. Skutkový stav, ktorý vzal žalovaný za základ napadnutých rozhodnutí, nemá oporu v administratívnych spisoch. Nesprávna aplikácia zisteného skutkového stavu viedla krajský súd k neprávnomu právnomu záveru o neopodstatnenosti doplnenia dokazovania výsluchom svedka Z. T. a tým aj k záveru o neporušení práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

20. Sťažovateľ uviedol, že jasne a logicky zdôvodnil, prečo v konaní označoval kontaktnú osobu menom Z. C.. Nešlo o zamieňanie jednej osoby za inú, ale o omyl mene tejto osoby, keďže prvý kontakt s touto osobou ako i firmou mal pôvodne pán P. E. - spolupracovník konateľa sťažovateľa, ktorý túto osobu označil týmto menom. Poukazoval na to, že z dokazovania vyplynulo, že sa jednalo o totožnú osobu a práve pre uvedené nezrovnalosti ju bolo potrebné vypočuť. Miestne zisťovanie v rámci vyrubovacieho konania nie je výsluchom svedka. Napokon tohto sa sťažovateľ nemal možnosť zúčastniť ani klásť tejto osobe otázky. Vyhlásenie Z. T., že trvá na svojej výpovedi pri miestnom zisťovaní z 10.02.2016 nie je dôvodom, aby nemohol byť vypočutý a to práve z dôvodu jeho možnej konfrontácie so sťažovateľom.

21. Sťažovateľ namietal, že nevykonanie nosného dôkazu výsluchu svedka Z. T. spôsobuje, že skutkový stav nie je dostatočne spoľahlivo a právne zistený a záver súdu že takýto dôkaz nie je pre rozhodnutie veci podstatným je neprávny.

22. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/148/2016-70 z 01.02.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci, alternatívne navrhoval, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného č. 1333126/2016 a č. 1333187/1016, obe z 19.07.2016 a vec vráti orgánu verejnej správy na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a zaviazá ho k náhrade trov celého konania.

III.

23. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu vyjadril dňa 09.05.2017 tak, že v plnom rozsahu zotrúva na svojich rozhodnutiach, ich odôvodneniach, trvá na vyjadrení k žalobe a plne sa stotožňuje s právnym posúdením veci uvedeným v kasačnou sťažnosťou napadnutom rozsudku a navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol a žalobcu zaviazal znášaním trov konania zo svojho.

VI.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti (§ 443 ods. 2 SSP.) a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť je v zmysle § 462 ods. 1 SSP dôvodná, a preto v súlade s kasačnou právomocou mu zverenou zákonodarcom rozhodol o zmene napadnutého rozsudku a o vrátení veci orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

25. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. marca 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

26. V predmetnej veci bol pôvodný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 23S/15/2013-53 z 1. októbra 2015, ktorým krajský súd zrušil rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/1294905/2012/5098 a č. 1100301/1/1294961/2012/5098 obe z 30.11.2012 potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Sžf/134/2014 z 24. júna 2014. Z odôvodnenia tohto rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, „že námietka žalovaného, že výsluch Z. C. je zbytočným dôkazom, ktorý nemôže prispieť k objasneniu dodávky tovaru od spoločnosti LONGINEX, s.r.o. pre žalobcu je neopodstatnená. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že o konaní a o vystupovaní Z. C. za spoločnosť LONGINEX, s.r.o. mal konateľ tejto spoločnosti C. C. vedomosť, pripravoval mu potvrdenia na prevzatie peňazí za tovar, ktorý odovzdával kupujúcim, súhlasil s takýmto jeho konaním, ktoré vykonával v jeho mene za spoločnosť. V konaní nebolo preukázané a konateľ LONGINEX, s.r.o. ani nikdy netvrdil, že by Z. C. konal svojvoľne, bez jeho vedomia, resp. že by konal nad rámec toho, čo boli dohodnuté. Konateľ C. C. akceptoval konanie Z. C., netvrdil, že za spoločnosť LONGINEX, s.r.o. konal neoprávnené a pokiaľ sa vyjadril, že Z. C. je len bývalý kamarát, pričom nebol konateľom ani zamestnancom spoločnosti LONGINEX, s.r.o., týmto vyjadrením nepoprel jeho oprávnenie za spoločnosť LONGINEX, s.r.o. (§ 13 Obchodného zákonníka) konať. Vzhľadom k uvedenému môže preto táto osoba preukázať, ako, kde a od koho nakupoval žalobca cukor. Z výpovede konateľa žalobcu N. E. počas konania vyplynulo, že prevzatia tovaru - kryštálového cukru od dodávateľa sa za spoločnosť LONGINEX, s.r.o. zúčastnil len pán Z. C., ktorú skutočnosť potvrdil aj konateľ spoločnosti pán C. C., pričom Z. C. okrem odovzdania tovaru preberal od žalobcu aj finančné prostriedky ako úhradu za dodanie tovaru. Pokiaľ konateľ C. C. nemal bližšiu vedomosť o tom, kde sa cukor skladoval, na koľkých miestach, kto ho doviezol a odkiaľ, nemôže byť táto skutočnosť na ťarchu žalobcovi. Z vyššie uvedeného nesporne vyplýva, že správca dane pochybil, keď v zmysle § 29 ods. 2 z.č. 511/1992 Zb. nezistil čo najúplnejšie skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti“.

27. V ďalšom konaní sa správca dane ani žalovaný právnym názorom najvyššieho súdu neriadili a to napriek tomu, že správne orgány sú viazané právnym názorom súdu (§ 250j ods. 7 OSP aj § 489 SSP) vo veci rozhodli znovu bez toho, aby sa čo len pokúsili riadnym spôsobom vypočúť Z. C. ako svedka.

28. Túto povinnosť má správca dane aj napriek skutočnosti, že v priebehu konania sa zistilo, že žalobcom označený svedok sa nevolá Z. C. ale Z. T.. Túto osobu jednoznačne vo svojej výpovedi

označil svedok P. K. ako aj konateľ žalobcu N. E..

29. Takéto rozhodnutia bez riadne zisteného skutkového stavu je nutné označiť ako nezákonné a najvyššiemu súdu preto nie je ani jasné, prečo krajský súd žaloby podané žalobcom zamietol a tým de facto správoplatnil obidve rozhodnutia.

30. V ďalšom konaní bude preto povinnosťou správcu dane v konaní riadne vypočúť Z. T. ako svedka za prítomnosti konateľa žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, resp. jeho výpoveď konfrontovať s výpoveďou svedka P. K., výpovede riadne posúdiť samostatne ako aj vo vzájomných súvislostiach s prihliadnutím k všetkým ostatným zisteným dôkazom a až následne vo veci riadne rozhodnúť. Súčasne bude povinnosťou správcu dane svoje rozhodnutia riadne odôvodniť. Zákonné a spravodlivé rozhodnutie znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy ako aj súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (takýto záver vyplýva aj z konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. III. ÚS 909/04 <., III. ÚS 95/06 <., III. ÚS 260/06 <.).

31. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Kurti v. Turecko - rozsudok z 29. septembra 2005 č. 2507/02, Múčková v. Slovensko - rozsudok z 13. júna 2006 č. 21302/02), je jedným z princípov predstavujúcich neopomenuteľnú súčasť práva na spravodlivý proces aj povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie, pričom sa musí vysporiadať s námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim ich závažnosti. Pokiaľ súd v tejto zákonnej povinnosti neobstojí, a to jednak tým, že sa zistenými skutočnosťami alebo tvrdenými námietkami nezaobrá vôbec, alebo sa s nimi vysporiada nedostatočným spôsobom, založí tým nepreskúmateľnosť svojho rozhodnutia. Takýto postup nemožno akceptovať, nakoľko by znamenal otvorenie cesty k ľubovôli v súdnom rozhodovaní a znamenal by porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Procesným právom účastníka konania odzrkadľujúcim aj jeho právo na spravodlivý súdny proces je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čo je priamo vyjadrené v povinnosti súdu odôvodniť rozsudok spôsobom upraveným v ustanovení § 139 SSP.

32. Kasačný súd porovnaním odôvodnenia napadnutého rozsudku s vyššie uvedenými kritériami na jeho zrozumiteľnosť a presvedčivosť dospel k záveru, že krajský súd sa týmito požiadavkami dostatočne nestotožnil. Kasačný súd prisvedčil dôvodom žalovaného bez riadneho odôvodnenia, nevysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami sťažovateľa a odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia nespĺňa uvádzané požiadavky.

33. V odôvodnení rozsudku krajský súd opakovane iba zrekapituloval priebeh konania pred správnymi orgánmi, no k zásadným otázkam týkajúcim sa merita veci zaujal len stručné závery, pričom z odôvodnenia rozsudku nevyplývajú relevantné úvahy súdu, na základe ktorých by bolo možné vyvodiť záver o nedôvodnosti žaloby. Krajský súd sa s jednotlivými námietkami žalobcu vysporiadal len tak, že argumenty žalovaného prevzal do odôvodnenia rozsudku a po právnej stránke ich zdôvodnil odkazom na príslušné ustanovenia právnych predpisov.

34. Kasačný súd musel prisvedčiť námietke sťažovateľa, že krajský súd sa právne relevantným spôsobom nevysporiadal s viacerými námietkami sťažovateľa, ktorými namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. V nadväznosti na to preto nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel krajský súd k záveru o nepotrebnosti vykonania dôkazu výsluchom vyššie menovaného svedka z dôvodu dostatku iných preukázateľne objektívnych zistení a o účelovosti tejto žalobnej námietky.

35. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (rozhodnutie ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 26/94 <.). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (rozhodnutie ústavného súdu sp.zn. III. ÚS 7/08 <.).

36. Podľa § 462 ods. 2 SSP, <.ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zmene napadnutého rozsudku tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec vráti na ďalšie konanie.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené závery sa kasačný súd stotožnil s argumentáciou sťažovateľa, že žalovaný ale ani krajský súd nerešpektovali záväzný právny názor najvyššieho súdu vo svojom rozhodnutí a nepreskúmal komplexne námietky sťažovateľa a nevysporiadal sa s nimi v odôvodnení svojho rozsudku, postupoval nedôsledne, kasačný súd preto postupom podľa § 462 ods. 2 SSP napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zrušil napadnuté rozhodnutia a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

38. Podľa § 469 SSP, ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

39. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 2 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich plnú náhradu. O výške náhrady trov konania rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (§175 ods. 2 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 SSP).